

Endelig tilladelse til indvinding af grundvand til markvanding

BORING OG ANLÆG

Anlægs-ID	195270
Anlægs-nummer	539-40-9118-00
DGU-nummer	167.1776
Boringens koordinater	X: 512149.821; Y: 6081032
Boringens adresse	Grænsevejen 40 (matr.nr. 142 Eggebæk, Tinglev)
Formål med indvindingen	Markvanding
Maksimal indvindingsmængde	29.000 m ³ /år
Maksimal ydelse	50 m ³ /time
Vandet areal	29

GYLDIGHED

Gyldig til	3. februar 2041
Tidligere tilladelser	Tidligere anlægs- og indvindingstilladelser annulleres.

OFFENTLIGGØRELSE OG HJEMMEL

Tilladelsen meddeles efter	§§ 20 og 21 i Vandforsyningsloven samt § 21 i Miljøvurderingsloven (VVM)
Offentliggørelsesdato	3. februar 2026
Klagefrist	3. marts 2026
Tilsynsmyndighed	Aabenraa Kommune, vand@aabenraa.dk

AFGØRELSE OG HJEMMEL

Der er ansøgt om endelig tilladelse til indvinding af grundvand til markvanding fra boring med DGU nr. 167.1776, med en maksimal indvinding på 29.000 m³/år.

Aabenraa Kommune meddeler tilladelse til indvinding af 29.000 m³ grundvand pr. år fra boring med DGU nr. 167.1776 til vanding af 29 ha. Tilladelsen gives efter § 20 i Vandforsyningsloven, LBKG nr. 1450 af 5. oktober 2020 om vandforsyning m.v.

Tilladelsen er en endelig tilladelse. Der er i 2023 givet tilladelse til etablering af en ny boring med en fremtidig indvinding på 29.000 m³/år til vanding af 29 ha.

Tilladelsen gives på betingelse af, at vilkårene i afsnittet "Vilkår for tilladelsen" overholdes samt på baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen, redegørelse for sagen og den miljøtekniske vurdering.

Denne tilladelse erstatter tidligere tilladelser til at indvinde grundvand fra borerne med DGU nr. 167.1642 og 167.1643 der hermed tilbagekaldes.

Aabenraa Kommune har desuden truffet afgørelse om, at tilladelsen til indvinding ikke udløser krav om miljøvurdering, jf. § 21 i Miljøvurderingsloven, LBK 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Aabenraa Kommune har, jf. §§ 7 og 8 i Habitatbekendtgørelsen vurderet, at det ansøgte, ikke påvirker et Natura 2000-område eller bilag IV-arter væsentligt.

VILKÅR FOR TILLADELSEN

Anvendelse

1. Det indvundne vand må kun anvendes til markvanding.
2. Vandingsanlægget – herunder jordledninger – må ikke bruges til andet end rent vand fra indvindingsboringen.
3. Inden for gyldighedsperioden kan tilladelsen udnyttes på uændrede vilkår af fremtidige ejere/lejere af ejendommen.
4. Anvendes tilladelsen ikke længere, sker der ændring af ejere, indgås der nye vandingsaftaler, lejeaftaler eller andet, som angår tilladelsen, skal dette straks meddeles Aabenraa Kommune.
5. Denne tilladelse annullerer tidligere tilladelser til indvinding af grundvand fra DGU nr. 167.1642 og 167.1643.
6. Boringerne med DGU nr. 167.1642 og 167.1643 skal sløjfes af en Brøndborer med A-bevis inden 1. juni 2026 jf. Vandforsyningslovens §36.

Anlæg og boring

7. Boringen og dens overbygning skal være indrettet og vedligeholdt efter reglerne for A-boringer i Brøndborerbekendtgørelsen¹.
8. Boringens overbygning skal kunne beskytte boringen og dens pumpe- og elinstallationer. Der må ikke opbevares andre ting i/under overbygningen.
9. Boringen skal være mærket med synligt DGU nr.
10. Boringen må ikke udbedres eller ændres på væsentlig måde, før Aabenraa Kommune har meddelt tilladelse hertil.
11. Hvis vandingsanlæg, hydranter m.m. skal opstilles mindre end 8 meter fra vandløb, skal vandløbsmyndigheden kontaktes for evt. tilladelse.

Indvindingsmængde og –kapacitet

12. Den tilladte mængde må ikke overskrides, og indvindingsanlæggets pumpekapacitet må kun ændres efter forudgående godkendelse fra Aabenraa Kommune.
13. Hvis der opstår mistanke om, at indvindingen påvirker natur eller vandløb negativt, kan Aabenraa Kommune begrænse indvindingsmængden og/eller den maksimale ydelse.

Kontrol med oppumpede vandmængder

14. Boringen skal være forsynet med vandur, timetæller eller elmåler til registrering af de oppumpede vandmængder. Kommunen kan til enhver tid bestemme, at målemetoden skal ændres.
15. Ved brug af timetæller skal der beregnes en omregningsfaktor og der skal indsendes dokumentation herfor til Aabenraa Kommune. Timetælleren må ikke kunne nulstilles.

¹ Bekendtgørelse nr. 1260 af 28. oktober 2013 om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land.

16. De oppumpede vandmængder skal indberettes med målertal og opgøres fra den 1. januar til den 31. december. Indberetningen skal ske til Aabenraa Kommune hvert år inden den 1. februar.
17. Ansvaret for indberetningen ligger hos ejer, også selvom jorden er bortforpagtet.

Fredningsbælte

18. Omkring boringen skal der være et fredningsbælte med en radius på 5 meter². Fredningsbæltet skal markeres fysisk med f.eks. hegn, beplantning eller store marksten.
19. Inden for fredningsbæltet må der ikke gødes, udbringes spildevandsslam, anvendes eller foretages opblanding af insekt- eller ukrudsdræbende middel. Der må ikke opbevares ting, der udgør en trussel mod grundvandet.
20. Der må ikke være risiko for, at landbrugsmaskiner eller lignende kan påkøre boringen.

Gyldighedsperiode

21. Tilladelsen bortfalder automatisk efter gyldighedsperiodens udløb. Hvis der ønskes en ny tilladelse, skal ansøgning indsendes til Aabenraa Kommune inden udløb af eksisterende tilladelse.
22. Tilladelse kan tilbagekaldes uden erstatning, hvis den er givet på baggrund af urigtige oplysninger, eller hvis vilkårene i tilladelsen ikke overholdes.
23. Jf. Vandforsyningslovens § 35 kan en tilladelse til vandindvinding tilbagekaldes uden erstatning, når indvinding ikke er sket inden for et sammenhængende tidsrum af fem år¹.
24. Tilladelsen kan også tilbagekaldes, når væsentlige samfundsmæssige hensyn taler for det. Spørgsmål vedr. omfang af erstatning afgøres af taksationsmyndighederne.
25. Boringer uden tilladelse, eller som ikke ønskes anvendt mere, skal sløjfes i henhold til gældende bekendtgørelser². Eventuel sløjfning skal meddeles Aabenraa Kommune.

Erstatningsboring

26. En boring må ikke erstattes af ny boring, uden det først er anmeldt til Aabenraa Kommune.
27. Erstatningsboring må kun udføres, hvis en boring pludselig bryder sammen i vandingssæsonen (tvangssituation). En erstatningsboring skal placeres inden for en afstand af 5 meter fra den boring, som skal erstattes.

Erstatningsregler

28. Ejeren af et vandindvindingsanlæg er erstatningspligtig for skade, som voldes i bestående forhold ved forandring af vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer mv. under anlæggets udførelse og drift. Hvis der ikke kan opnås forlig om eventuel erstatning, afgøres spørgsmålet af taksationsmyndighederne.

² Bekendtgørelse nr. 1260 af 28. oktober 2013 af udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land.

SCREENINGSAFGØRELSE VEDRØRENDE VVM OG VURDERING EFTER HABITATBEKENDTGØRELSEN

Det ansøgte er omfattet af Miljøvurderingsloven³, Habitatbekendtgørelsen⁴ og Indsatsbekendtgørelsen⁵.

Aabenraa kommune har behandlet denne ansøgning om vandindvinding som samtidig ansøgning efter § 18 i Miljøvurderingsloven (VVM)⁶, idet vandindvinding er medtaget på lovens bilag 2, pkt. 1c, 2diii og 10m.

Aabenraa Kommune har, jf. § 21 i Miljøvurderingsloven, truffet afgørelse om, at den tilladte vandindvinding ikke forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet. Den tilladte indvinding af grundvand er således ikke omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse.

Aabenraa Kommune har, jf. §§ 7 og 8 i Habitatbekendtgørelsen vurderet, at det tilladte ikke påvirker et Natura 2000-område eller bilag IV-arter væsentligt.

Relevante kriterier, der skal anvendes ved vurderingen af, om et anlæg kan få væsentlig indvirkning på miljøet (bilag 6 i Miljøvurderingsloven) samt habitatvurderingen fremgår af afsnittet "Begrundelse for afgørelsen" samt af Screeningsafgørelse (VVM) af vandindvindingsboring DGU nr. 167.1776, matr.nr. 142 Eggebæk, Tinglev

BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN

Sammenfatning af vurderingerne

Aabenraa Kommune har vurderet, om indvindingen er i strid med gældende planer eller påvirker grundvandsressourcens kvantitative tilstand, naturområder og vandløb.

Alle beregninger til brug for vurdering af indvindingens påvirkning af omgivelserne er gennemført ved hjælp af screeningsværktøjet BEST Vandløb og Natur (BEST VN), hvor der foretages en vurdering af påvirkningen fra indvindingen, som tilladelsen vedrører, samt en vurdering af den akkumulerede påvirkning fra alle øvrige indvindinger. Det er i beregningen antaget, at indvindingen til markvanding foretages over en periode på 4 måneder, svarende til 33% af året. En rapport fra BEST VN om indvindingens påvirkning af omgivelserne kan rekvireres hos Aabenraa Kommune.

Aabenraa Kommune har besluttet at tildele indvindingsmængde ud fra behov. Hvis behovet vurderes at være lavere end den ansøgte mængde, reduceres tilladelsen i f.t. det ansøgte. Hvis denne indvinding medfører påvirkninger, der er kritiske for natur eller vandløb, kan det være nødvendigt at reducere mængden yderligere.

Aabenraa Kommune har vurderet, at der højst er behov for en vandmængde på 29.000 m³. Denne vandmængde er lagt til grund i de efterfølgende vurderinger.

Ansøgningen er vurderet i forhold til Vandforsyningsplan, Indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse, Spildevandsplan, Kommuneplan og Råstofplan samt de statslige

³ Lovbekendtgørelse nr. 4 om miljøvurdering af 3. januar 2023.

⁴ Bekendtgørelse nr. 1098 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter af 21. august 2023.

⁵ Bekendtgørelse nr. 797 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter af 13. juni 2023.

Naturplaner og Vandområdeplaner. Ansøgningen er screenet efter Miljøvurderingsbekendtgørelsen⁶ og efter Habitatbekendtgørelsen.

Aabenraa Kommune har vurderet, at indvindingen af grundvand er miljømæssigt forsvarlig, og at den ikke vil påvirke omgivelsernes kvalitet eller nærliggende borer i nævneværdig grad. Der er ingen forhold, der taler for at begrænse tilladelsens løbetid. Tilladelsen gælder derfor i 15 år.

Vurdering af vandingsbehov

Aabenraa Kommune har besluttet at tildele indvindingsmængde ud fra behov i forhold til antal vandede ha. Der meddeles som udgangspunkt tilladelse til indvinding af op til 1.000 m³/ha/år. Hvis den ansøgte indvinding medfører påvirkninger, der er kritiske for natur eller vandløb, kan det være nødvendigt at give afslag. Ved vurdering af vandingsbehovet lægges herudover blandt andet vægt på afgrødevalget.

Det ansøgte areal der skal vandes er opmålt til 29 ha. Det vurderes at det fremtidige behov maksimalt er 1.000 m³/ha. Aabenraa Kommune vurderer ud fra nedenstående, at indvindingen af grundvand er miljømæssigt forsvarlig, og at den ikke vil påvirke omgivelsernes kvalitet i nævneværdig grad.

Boringen - indvindingsanlægget

Boringen, DGU-nr. 167.1776, er etableret i 2023 og er 24 meter dyb. Boringen er filtersat 18 - 24 meter under terræn. Indvindingen finder, ifølge den geologiske model for området, sted fra magasinet Kvartær sand (KS2). Placeringen af boringen er vist på vedlagte bilag 1.

Boringen erstatter boring med DGU nr. 167.1642 på matr.nr. 189 Eggebæk, Tinglev og boring med DGU nr. 167.1643 på matr.nr. 246 Eggebæk, Tinglev. Disse borer skal sløjfes inden 1. juni 2026 af en brøndborer med A-bevis

Boringen ligger udenfor OSD, Indvindingsopland til et alment vandværk, Indsatsområder (IO), BNBO og 300m zone omkring en almen vandforsyningsboring.

Der vil blive ført tilsyn med indretning af boring og tilhørende anlæg samt kontrol med måleanordning til måling af oppumpede vandmængder.

Nærtliggende borer

Beregninger i BEST VN viser, at der ikke sker nogen væsentligt ændret påvirkning af de nærmeste indvindingsboringer. Derfor vurderer Aabenraa Kommune, at det ikke har nogen betydning for muligheden for at indvinde vand fra disse borer.

Magasinets bæredygtighed

En god kvantitativ tilstand af grundvandsressourcen forudsætter, at den gennemsnitlige indvinding pr. år over en længere periode ikke overstiger den langsigtede tilgængelige grundvandsressource. Der er fastlagt kvantitative miljømål, hvor screeningskriteriet er, at udnyttelsesgraden til vandindvinding ikke bør overstige 30 % af grundvandsdannelsen til grundvandsmagasinet.

⁶ Bekendtgørelse nr. 1376 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter af 21. juni 2021.

I forhold til grundvandmagasinets bæredygtighed vurderes det, at vandindvindingen er i balance med grundvandsdannelsen.

Påvirkning af grundvandsforekomster

Der er foretaget en vurdering af, om indvindingen påvirker grundvandsforekomsternes tilstand i henhold til indsatsbekendtgørelsens §8 stk. 2.

Indvindingen sker fra den regionale grundvands-forekomst dkmj_1068_ks.

Den kvantitative tilstand af grundvandsforekomsten er god, og den har dermed målopfyldelse. Udnyttelsesgraden til vandindvinding i dette magasin er 3 %. Da der er tale om en fornyelse af en eksisterende indvinding vurderes det ikke, at indvindingen, hverken i sig selv eller sammen med andre påvirkninger, vil medføre risiko for, at grundvandsforekomsten ikke kan opretholde målopfyldelsen.

Den kvalitative tilstand af grundvandsforekomsten er ringe. Grundvandsforekomsten har ringe tilstand pga. pesticider. Det vurderes ikke, at indvindingen, hverken i sig selv eller sammen med andre påvirkninger, vil have betydning for grundvandsforekomstens mulighed for at opnå målopfyldelse, da det vurderes, at indvindingen ikke vil mobilisere forureningen. Fristen for målopfyldelse for grundvandsforekomsten er forlænget grundet grundvandets lange responstid.

Aabenraa Kommune vurderer, at indvinding fra boringen ikke vil medføre en forringelse af grundvandsforekomsternes tilstand og hindre opfyldelsen af de fastsatte miljømål.

Påvirkninger af natur

Der er foretaget en konsekvensberegning i screeningsværktøjet BEST VN af, hvordan indvindingen kan påvirke omkringliggende beskyttet natur (Naturbeskyttelseslovens § 3⁷ og Natura 2000⁸) og vandløb/søer i henhold til Vandrammedirektivet. Herudover er der foretaget en vurdering af om indvindingen påvirker levesteder for arter som er på Habitatdirektivets Bilag IV. I disse beregninger er inddraget de akkumulerede effekter af denne og alle øvrige tilladelser til vandindvindinger, der kan påvirke disse naturområder og vandløb. Desuden er det også vurderet hvorvidt der tidligere er foretaget en vurdering i forhold til Natura 2000.

Vandløb

Med udgangspunkt i påvirkningsberegningen vurderer Aabenraa Kommune effekten af indvindingen i vandløbene ud fra følgende kriterier for de enkelte vandløbsstrækninger:

Med udgangspunkt i afstrømningsforholdene for de påvirkede vandløbsstrækninger, samt den konkrete indvindings størrelse, bliver der foretaget en vurdering af den samlede, tilladte indvindings betydning for de enkelte vandløbsstrækningers hydrauliske og økologiske tilstand. For hver strækning er der fastsat en kritisk påvirkning ud fra størrelsen af, og variationen i, afstrømningshydrografen og den aktuelle økologiske tilstand målt vha. DVFI, DVPI og DFFVa+ø, samt de bentiske alger. På baggrund af disse er der fastsat en kritisk påvirkningsprocent af medianminimumsafstrømningen for hvert opland. Den kritiske påvirkning er den påvirkning der sikrer, at der kan opnås målopfyldelse og den størrelse, der giver anledning til at vandløbet lige

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 927 af den 28. juni 2024 om naturbeskyttelse, § 3.

⁸ Bekendtgørelse nr. 1098 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter af 21. august 2023.

netop ikke kan skifte økologisk tilstandsklasse for én af de fire biologiske parametre. Medianminimumsafstrømningen er den eneste økologisk relevante vandføringsparameter der med sikkerhed kan bestemmes for samtlige vandløbsstrækninger i kommunen. Denne er benyttet for at kommunen kan foretage den bedst mulige faglige vurdering af, om "omgivelsernes kvalitet" bevares samt få et ensartet og sammenligneligt administrationsgrundlag for hele Aabenraa Kommune.

- Viser beregningerne, at grundvandsindvindingen ikke medfører en påvirkning på vandløbsstrækningen, der overstiger den kritiske påvirkningsprocent af den beregnede medianminimumsvandføring, vurderes det, at vandløbet ikke direkte eller indirekte bliver væsentligt påvirket.
- Hvis påvirkningen overstiger den kritiske påvirkningsprocent, foretages en konkret faglig vurdering.
- Påvirkes en vandløbsstrækning der i forvejen er i dårlig tilstand, kan der ikke gives tilladelse til yderligere indvinding uden det specifikt kan fastslås, at vandføringsreduktionen ikke vil påvirke det økologiske forhold i vandløbet.

Hvis påvirkningen er kritisk, foretages en procentvis reduktion af indvindingens størrelse svarende til den reduktion, der samlet set er nødvendig for at nedbringe den potentielle påvirkning fra indvindingerne i oplandet til et niveau, hvor det økologiske forhold i vandløbet ikke længere er kritisk påvirket. Indvindingerne i oplandet omfatter gældende indvindingstilladelser samt tilladelser, der er udløbet, men ansøgt fornyet. Reduktionen beregnes som udgangspunkt i f.t. den ansøgte indvindingsmængde. Dog gives der normalt ikke tilladelse til en indvinding højere end den maksimalt indvundne vandmængde i perioden 2009-2018, men der kan være forhold der resulterer i, at udgangspunktet for beregningen bliver lavere. Alternativt skal der foretages afhjælpende tiltag i oplandet, før der kan gives tilladelse til yderligere vandindvinding.

På baggrund af modelberegninger er der foretaget en påvirkningsvurdering af de økologiske forhold i vandløbet målt vha. DVFI, DVPI og DFFVa+ø, samt de bentiske alger (der er taget udgangspunkt i forsigtighedsprincippet, hvis der ikke foreligger data for alle biologiske komponenter) på samtlige vandløbsstrækninger. Ud af disse ses flere vandløbsstrækninger indenfor vandløbsoplandene Gammelå/Skelbæk at blive påvirkede af indvindingen fra boringen. På baggrund af beregningen er der foretaget en faglig vurdering af den ændrede vandførings betydning for vandløbenes økologiske tilstand ud fra ovenstående kriterier.

Vandløbsfagligt vurderes det at den ansøgte indvindingsmængde påvirker en række mindre grøfteagtige vandløb. Ingen af disse vandløb er dog omfattet af Vandløbslovens bræmmebestemmelse (§ 69). Det betyder at vandløbene ikke er naturlige, men derimod anlagt med det ene formål at afvande de omkringliggende arealer. De påvirkede vandløb er derfor naturligt sommerudtørrende, og det vurderes også, at der ikke er nogle særlige biologiske værdier at værne om i de påvirkede vandløb.

Hvor der ikke findes naturlige vandløb, vurderes vandløb ikke at blive påvirket af indvindingen, da deres vandføring ikke er afhængig af trykket i grundvandsmagasinet. Der vurderes derfor ikke at være risiko for tilstandsændring i de beskyttede vandløb i de påvirkede vandløbsoplande.

Der er således ingen vandløbshensyn til hinder for at der meddeles tilladelse til den ansøgte indvinding derfor vurderer Aabenraa Kommune, at indvindingen, hverken i sig selv eller sammen med andre påvirkninger, vil medføre risiko for, at de påvirkede vandløbsstrækninger ikke kan opnå eller opretholde målopfyldelsen.

Vandløbsvurderingen fremgår af bilag 4.

Natur

For naturarealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3⁹ gælder, at der ikke må ske tilstandsændringer. Det er altid den nuværende tilstand, der er afgørende for et naturareal. Der er derfor foretaget en vurdering af mulige tilstandsændringer som følge af den aktuelle indvinding i forhold til en referenceperiode fra 2009-2018, som vurderes at afspejle de nuværende forhold.

Ved vurderingen af konsekvensberegningerne tager Aabenraa Kommune udgangspunkt i de beregnede grundvandssænkninger for den aktuelle boring samt for den akkumulerede sænkning fra de nærtliggende boringer med gældende indvindingstilladelser og tilladelser, der er udløbet, men ansøgt fornyet. Ved beregningen anvendes som udgangspunkt den ansøgte indvindingsmængde. Dog gives der normalt ikke tilladelse til en indvinding højere end den maksimalt indvundne vandmængde i perioden 2009-2018, men der kan være forhold der resulterer i at udgangspunktet for beregningen bliver lavere. Tålegrænserne for naturområder er fastsat på baggrund af områdernes vurderede naturtypologi. Der er defineret en række karakteristiske naturtypologier, som overordnet dækker de hydrologiske forhold, som kan forekomme under danske forhold. Naturen indenfor hver typologi vil direkte eller indirekte kunne påvirkes af en permanent sænkning af det overfladenære grundvand. Det overfladenære grundvand vil ikke altid påvirkes væsentligt som følge af ændringer i grundvandsstanden i de underliggende magasiner, der indvindes fra. Opdelingen i typologier fokuserer netop på at beskrive disse forskelle og kan dermed benyttes til at vurdere, hvor robuste givne naturområder er overfor ændringer i grundvandsstrømningen. Den mulige påvirkning af naturtypen er baseret på dennes beliggenhed og hydrologiske kontakt med grundvandsmagasinerne ud fra følgende forhold:

- Hvilke hydrologiske parametre bidrager til vandstanden/vandføringen i naturtypen – grundvandsdannelse eller udstrømning.
- Hvor stor er vandspejlsdynamikken, altså hvor store udsving i vandstanden/vandføringen oplever naturlokaliteten – stor, middel eller lille.
- Hvad er styrende for vandstanden/vandføringen i naturlokaliteten – nedbør eller grundvand.
- Hvor stor er afstanden til grundvandsspejlet i det øverste indvindingsmagasin

På baggrund af inddelingen i naturtypologier er der for hver naturtypologi fastsat en værdi for den kritiske sænkning for en given naturlokalitet. For naturlokaliteter som er besigtiget af Aabenraa Kommune, vil vurderingen foretaget af kommunen være gældende, medmindre der er tale om en naturlokalitet hvor det er vurderet at der ikke er kontakt til det primære grundvandsspejl og dermed ikke er risiko for påvirkning af lokaliteten ved indvinding fra magasinet.

Det vurderes af forsigtighedshensyn, at selv meget små grundvandssænkninger kan påvirke især visse våde § 3-naturtyper (mose, våd hede, eng og sø) i Natura 2000-områder, afhængigt af om den enkelte lokalitet har en stor eller moderat sårbarhed.

Hvis indvindingen vurderes at kunne påvirke §3-naturen negativt, reduceres indvindingen til et niveau som giver en ubetydelig påvirkning. Indvindingerne i oplandet omfatter gældende indvindingstilladelser samt tilladelser der er udløbet, men ansøgt fornyet. Alternativt skal der foretages afhjælpende tiltag i oplandet, før der kan gives tilladelse til yderligere vandindvinding. Begge disse tiltag kan ikke bringes i spil i forbindelse med Natura 2000 områder, da der vil være tale om egentlige afværgetiltag der udløser fuld konsekvensvurdering og Miljøkonsekvensvurdering.

⁹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af den 28. juni 2024 om naturbeskyttelse, § 3.

Natura 2000-områder

Natura 2000-områder er områder med særlige naturværdier, som skal sikres og ikke må forringes¹⁰.

Det nærmeste Natura 2000-område (Sønder Ådal) ligger ca. 2,5 km nord for boringen. Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af påvirkningsberegninger i BEST, at indvindingens påvirkning ikke vil komme i nærheden af Natura 2000-området.

Det er dermed ikke nødvendigt at foretage en nærmere vurdering af indvindingens konsekvenser for Natura 2000-området.

§3-beskyttede naturlokaliteter

Beregninger viser, at der ikke sker nogen ændret påvirkning af § 3-beskyttede naturlokaliteter ved en indvinding på 29.000 m³/år.

Aabenraa Kommune vurderer samlet, at vandindvindingen hverken i sig selv eller akkumuleret vil medføre risiko for en forringelse af de omkringliggende naturlokaliteters tilstand.

Bilag IV-arter

I forhold til bilag IV-arter fra EF-habitatdirektivet er det især padder, der er tilknyttet de våde naturtyper, som kan påvirkes af vandindvinding. Yngle- og rasteområder for andre bilag IV-arter, som f.eks. grøn mosaikguldsmed, odder og visse arter af flagermus, kan potentielt også påvirkes af vandindvinding. I en radius på 4 km omkring borestedet er der ikke registreret fund af Bilag IV arter og dermed vurderer Aabenraa Kommune, at ingen bilag IV-arter påvirkes væsentligt.

Samlet konklusion vedrørende påvirkning af natur

På baggrund af påvirkningsberegningerne og de udførte faglige vurderinger af konsekvenserne, vurderes det samlet, at ingen beskyttede vandløb, Natura 2000-områder, §3 beskyttede naturlokaliteter eller bilag IV-arter vil blive væsentligt påvirkede af indvindingen.

Forureningskilder

Det nærmeste kortlagte areal (v1), en flugtskydebane er beliggende ca.1 km østsydøst for borestedet. Lokaliteten er beliggende uden for den beregnede sænkningstragt for indvindingen, og det er derfor usandsynligt, at en indvinding på 29.000 m³/år i sig selv vil kunne påvirke den registrerede forurening eller dens mobilitet i nævneværdig grad.

Spildevandsafledningen på ejendommen er registreret til at ske fra et ældre anlæg. I forbindelse med godkendelse af borestedet er afstandsforholdene vurderet. Borestedet ligger ca. 80 m øst for spildevandsanlægget og grundvandets strømningsretning er mod nordvest. Det vurderes derfor, at der ikke er øget risiko for forurening fra spildevandsanlægget.

Inden for en afstand af 150 meter fra borestedet findes yderligere et spildevandsanlæg på naboejendom. Anlægget ligger ca. 100 m nordøst for borestedet. Da grundvandets strømningsretning er mod nordvest vurderes, at der ikke er øget risiko for forurening fra spildevandsanlægget.

PARTSHØRING

Ansøger (ejer) er hørt telefonisk vedrørende den reducerede indvindingsmængde i forhold til det ansøgte. Der er ingen bemærkning til dette.

¹⁰ Bekendtgørelse nr. 1098 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter af 21. august 2023. §§ 6 og 7

ANNONCERING

Tilladelsen og afgørelsen om ikke-VVM-pligt vil blive offentliggjort på kommunens hjemmeside www.aabenraa.dk den 3. februar 2026. Afgørelserne kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. klagevejledningen.

KLAGEVEJLEDNING FOR TILLADELSE OG VVM-SCREENINGSAFGØRELSE

Kommunens afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede organisationer og i øvrigt af enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald.

Afgørelser truffet i forbindelse med kommunens vurdering af, om et anlæg skal VVM-vurderes eller ej, kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål, jf. § 49, stk. 1, nr. 4 i Miljøvurderingsloven (VVM).

Fristen for at klage over afgørelsen er den 3. marts 2026.

Du vil få besked, hvis der modtages klage.

Klagen skal sendes digitalt via Klageportalen på [Nævnenes hus - Miljø og Fødevareklagenævnet](#). Der logges ind med NemID. Det er en betingelse for klagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr. Gebyret er på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist, vil klagen blive afvist.

FRITAGELSE FOR BRUG AF KLAGEPORTAL

Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Fremsend anmodningen til Aabenraa Kommune, der sender anmodningen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om fritagelse.

SØGSMÅL

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at endelig afgørelse foreligger¹¹

AKTINDSIGT

Der er mulighed for at se det materiale, der er indgået i sagens behandling. Reglerne for, hvilket materiale kommunen må udlevere, er fastlagt i forvaltningsloven, offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Denne tilladelse er meddelt af Aabenraa Kommune den 3. februar 2026

Orientering sendt til

- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling, aabenraa@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, sydoestjylland@sportsfiskerforbundet.dk

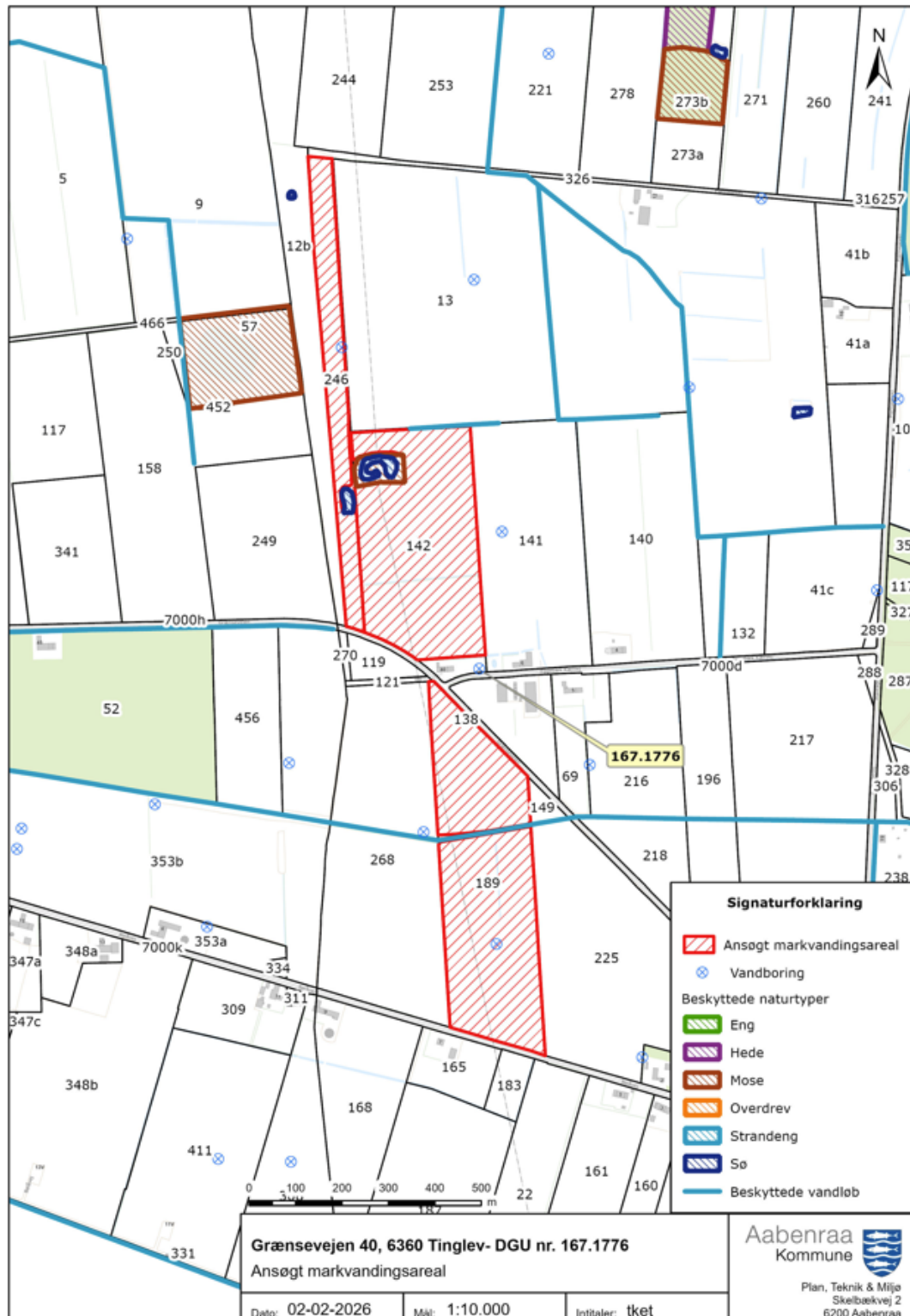
¹¹ Lovbekendtgørelse nr. 1149 af 28. oktober 2024 om vandforsyning mv, § 81.

Bilag 1 – Oversigtskort

Placering af boringen (blå prik)

Bilag 3 – Kort over vandede arealer

Bilag 4 – Vandløbsvurdering

Vandløbsvurdering 21/32899

Aabenraa Kommune vurderer om alle registrerede vandindvindinger i kumulation medfører en kritisk påvirkning på vandløbsoplande i kommunen eller ej. Jf. beregningsværktøjet BEST påvirker den ansøgte vandindvinding 4 vandløbsoplande, som allerede er, eller bliver, kritisk påvirkede. I det følgende vurderes hvorvidt påvirkningen fra den ansøgte indvinding, udgør en væsentlig del af den samlede reduktionspåvirkning på medianminimumsvandføringen i relation til vandløbenes sårbarhed i oplandene. Beregningsværktøjet BEST er brugt til at beregne reduktionen (l/s) på de enkelte oplande. Vurderingen af det ansøgte foretages ud fra en helhedsbetragtning, som bygger på data i den seneste Vandområdeplan samt tilsyn af de oplande som påvirkes.

Sagsgennemgang og redegørelse

Der er ansøgt om tilladelse til etablering af en ny boring på Grænsevejen 40. Der er ansøgt om en fremtidig indvinding på 29.000 m³/år. Den ansøgte indvinding vurderes at medføre en reduktion i vandføringen 4 oplande. Flere af disse oplande er i BEST vurderet til at være kritisk påvirkede af indvinding af vand. De berørte vandløbsoplande består af mindre § 3 beskyttede vandløb.

Oplande (4)

Her ses listen af oplande der bruges i sagen.

[Hent som Excel](#)

Id ▲	Vandføring (l/s)	Afskæringskriterie (%)	Reduktion (l/s %)	Boringer	Vurdering	
580047562 Gammelå / Skelbæk	 1,3	 30 Ⓢ	 2,98 / 229,1	 87	 Kritisk Trin 1	^
580047568 Gammelå / Skelbæk	 0,1	 10 Ⓢ	 1,64 / 1.644	 157	 Kritisk Trin 1	^
580047570 Gammelå / Skelbæk	 0,4	 30 Ⓢ	 13,1 / 3.282	 161	 Kritisk Trin 1	^
580047582 Gammelå / Skelbæk	 0,1	 10 Ⓢ	 0,65 / 648,2	 66	 Kritisk Trin 1	^

Figur 1: Oversigt over oplandspåvirkninger. BEST

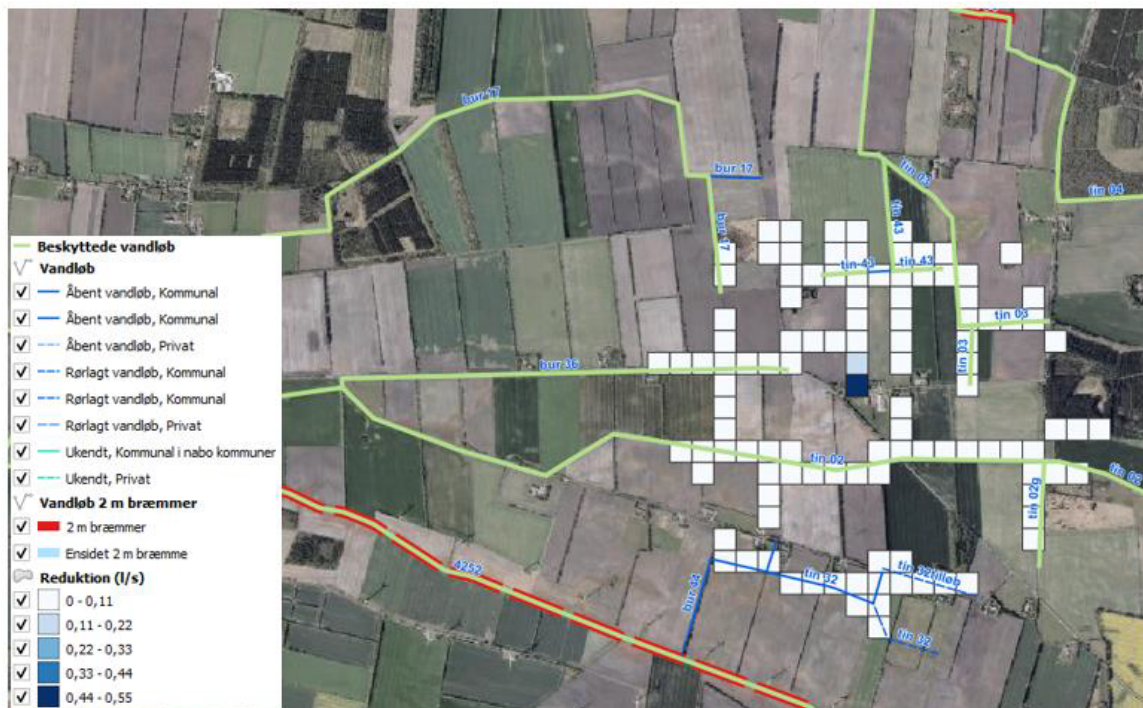
I nedenstående tabel er den ansøgte borings påvirkning på de kritisk påvirkede oplande beregnet i BEST. De oplande der ikke er kritisk påvirkede gennemgås ikke nærmere.

Opland/Boring	167.1776 l/s	%
580047562 Gammelå / Skelbæk	0,45	14,9
580047568 Gammelå / Skelbæk	0,63	38,5
580047570 Gammelå / Skelbæk	0,27	2,1
580047582 Gammelå / Skelbæk	0,0	3,2

Nedenstående kort viser de enkelte oplande. Oplande markeret med rødt er kritisk påvirkede, mens oplande markeret med grønt ikke er kritisk påvirkede.

Figur 2: Kort over oplande. Røde oplande er kritisk påvirkede.

Figur 3: Oversigtskort der viser vandindvindings beregnede geografiske udbredelse. Ingen af vandløbene i det påvirkede område er omfattet af Vandløbslovens § 69 (bræmmebestemmelsen).

Vurdering

Som det fremgår af figur 3, påvirkes en række mindre grøfteagtige vandløb af den ansøgte indvindingsmængde. Ingen af disse vandløb er dog omfattet af Vandløbslovens bræmmebestemmelse (§ 69). Det betyder at vandløbene ikke er naturlige, men derimod anlagt med det ene formål at afvande de omkringliggende arealer. De påvirkede vandløb er derfor naturligt sommerudtørrende, og det vurderes også, at der ikke er nogle særlige biologiske værdier at værne om i de påvirkede vandløb. Hvor der ikke findes naturlige vandløb, vurderes vandløb ikke at blive påvirket af indvindingen, da deres vandføring ikke er afhængig af trykket i grundvandsmagasinet. Der vurderes derfor ikke at være risiko for tilstandsændring i de beskyttede vandløb i de påvirkede vandløbsoplande. Der er således ingen vandløbshensyn til hinder for at der meddeles tilladelse til den ansøgte indvinding.